ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **CET 21 spol. s r. o.**, se sídlem Kříženeckého nám. 1078/5, Praha 5, zastoupené JUDr. Vladimírem Kroupou, advokátem se sídlem Zavadilova 1925/15, Praha 6, proti žalované: **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání**, se sídlem Škrétova 44/6, Praha 2, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2010, č. j. 5 Ca 162/2009 – 35,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2010, č. j. 5 Ca 162/2009 - 35, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) brojila žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 6. 1. 2010, č. j. 5 Ca 162/2009 - 35, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2009, sp. zn. 2008/275/hol/CET, č. j. hol/4803/09 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto napadeným rozhodnutím žalovaná shledala, že se stěžovatelka dopustila porušení povinnosti provozovatele vysílání stanovené v § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 231/2001“), neboť odvysíláním pořadu Hlava v oblacích dne 23. 1. 2008 od 9.25 hod. na programu Nova, který obsahoval scény násilí a sexu způsobilé ohrozit zejména psychický a mravní vývoj dětí a mladistvých, čímž porušila povinnost nezařazovat v době od 6:00 do 22:00 hod. pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. Za spáchání tohoto správního deliktu uložila stěžovatelce pokutu ve výši 200 000 Kč.

Nejvyšší správní soud předně upozorňuje, že se danou věcí zabývá již podruhé. V předchozím řízení posuzoval kasační stížnost žalované proti rozsudku městského soudu ze dne 30. 10. 2008, č. j. 11 Ca 256/2008 - 35, který zrušil předchozí rozhodnutí žalované, kterým byla žalobkyni uložena pokutu za odvysílání citovaného pořadu. Městský soud totiž shledal, že popis skutku, kterým měl být spáchán delikt, není zřejmý ani z výroku napadeného rozhodnutí ani z jeho odůvodnění. Za vadné rovněž označil odůvodnění posuzovaného rozhodnutí žalované, neboť bylo zcela obecné a nebylo z něho zřejmé, z jakých důvodů uvedené scény obsažené v posuzovaném pořadu mohly vyvolat psychické trauma, resp. působit dojmem glorifikace krutosti. Městský soud rovněž zdůraznil, že „při úvaze o vyvozování odpovědnosti je nutné hodnotit obsah celého pořadu, od jehož hodnocení je třeba odvinout úvahu o tom, zda tento obsah mohl ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých“. Tyto úvahy hodnotící předmětné scény v rámci kontextu celého pořadu však v odůvodnění absentovaly. Žalované vytkl, že se omezila pouze na popis scén pořadu a její závadný obsah vyjádřila pouze konstatováním, že obsahovaly scény zobrazující násilí, které může vyvolat následky spočívající v ohrožení fyzického nebo mravního vývoje dětí a mládeže, neboť mohou glorifikovat násilí. Takové obecné tvrzení, že zobrazování násilí může vyvolat závadné následky, je podle městského soudu nedostatečné. Jelikož podle městského soudu žalovaná v napadeném rozhodnutí nepopsala skutečnosti rozhodné pro posouzení věci a svoje úvahy dostatečně neodůvodnila způsobem, z něhož by bylo možno určit, zda jsou splněny zákonné předpoklady pro vydání rozhodnutí o uložení pokuty, tj. aby bylo možno věc posoudit po právní stránce, zrušil městský soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s.

Proti těmto právním názorům a z nich vyplývajících závěrů ústících ve zrušující rozsudek městského soudu podala žalovaná kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 9. 12. 2009, č. j. 4 As 13/2009 - 60. Nejvyšší správní soud v jeho odůvodnění zdůraznil, že správní orgán je povinen ve výroku svého rozhodnutí popsat skutek tak, aby obsahoval skutková zjištění umožňující závěr o naplnění všech znaků skutkové podstaty příslušného deliktu, a následně tento výrok náležitě odůvodnit, aby rozhodnutí obstálo samo o sobě, nikoli pouze s dalšími dokumenty. Pro úplnost Nejvyšší správní soud na tomto místě stručně připomíná stěžejní argumenty, o něž opřel svůj prvotní rozsudek ve věci.

Nejvyšší správní soud nejprve shodně s městským soudem shledal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí žalované neobsahovalo předepsané náležitosti, protože v odůvodnění nebyly uvedeny úvahy žalované, kterými se řídila při hodnocení právně relevantních skutečností a důkazů. Z odůvodnění zejména nevyplývalo, jakými úvahami byla žalovaná vedena, když dospěla k závěru, že všechny tři v odůvodnění popsané scény pořadu Hlava v oblacích obsahují *bezcitné konání antihrdinů působí dojmem glorifikace krutosti.* Z popisu těchto scén obsažených v odůvodnění přitom vyplývalo, že dvě scény jsou násilné, neboť v jedné z nich nacisté umučí příslušnici protinacistického odboje, neboť s nimi odmítne spolupracovat. V druhé násilné scéně se krutosti dopustí spojenecký voják. V odůvodnění však nebylo nijak blíže popsáno, jakým způsobem pořad oslavuje a vyzdvihuje či alespoň schvaluje jednání nacistických příslušníků, anebo zda antihrdinou je snad spojenecký voják. Rovněž zdůraznil, že tvrzení *„pořad přibližuje extrémní svět těžkého zločinu“* se míjí s obsahem pořadu, který (alespoň dle v odůvodnění shrnutém obsahu

pořadu) popisuje boj hlavních postav proti nacistické okupaci za války. Nejvyšší správní soud tedy shodně s městským soudem žalované vytkl, že citované úvahy nebyly uvedeny v návaznosti na popis scén, což vedlo k jejich nepřezkoumatelnosti. V této souvislosti připomněl, že opakovaně upozorňoval žalovanou, že v rozhodnutích pravidelně užívá obratů a slovních spojení, jejichž významový obsah je jen stěží zjistitelný. V dané věci se jednalo zejména o obraty *„bezcitné konání antihrdinů působí dojmem glorifikace krutosti“* či obrat *extrémní svět těžkého zločinu*, které s ohledem na skutkové okolnosti případu a na absenci jakékoliv konkrétnějšího vysvětlení nepřispívají ke sdělnosti a srozumitelnosti napadeného rozhodnutí. Shledal, že odůvodnění rozhodnutí žalované obsahuje pouze jedinou srozumitelnou úvahu, což je nedostatečné. Z tohoto důvodu přisvědčil městskému soudu, neboť nedostatek náležitostí rozhodnutí vyplývající z § 68 odst. 3 s. ř. zakládá důvod pro jeho zrušení z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Dále se Nejvyšší správní soud vypořádal s námitkami žalované směřujícím proti názoru městského soudu, že ve výroku rozhodnutí není dostatečně podrobně popsán skutek. Zdůraznil, že podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, musí výrok napadeného rozhodnutí obsahovat dostatečný, jednoznačný a srozumitelný popis spáchaného skutku tak, aby obstál jak vůči účastníkům řízení, tak i třetím osobám sám o sobě, nikoliv pouze společně s odůvodněním rozhodnutí. Popis skutku tak musí obsahovat taková skutková zjištění, která jsou právně významná z hlediska naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty správního deliktu, tedy v posuzovaném případě rovněž popis závadných forem jednání žalobkyně, z něhož by bylo možné společně se zněním odůvodnění určit, zda jsou splněny veškeré zákonné znaky deliktu. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že se ztotožnil se závěrem městského soudu, že výrok posuzovaného rozhodnutí žalované taková skutková zjištění neobsahoval. Přitom přisvědčil tvrzení žalované, s nímž se ostatně ztotožnil i městský soud, že provozovateli (převzatého) vysílání lze uložit pokutu podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. pouze za odvysílání celého pořadu či upoutávky závadného obsahu, nikoliv však přímo za obsah dílčích scén těchto úseků vysílání. Nezpochybnil však, že by jednotlivé scény pořadu nemohly vést k závěru, že pořad může ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. Zdůraznil ale, že příslušné scény je třeba vyložit v celkovém kontextu pořadu z toho hlediska, zda jsou explicitní, zbytečné atd., a to zejména za situace, kdy se děj pořadu odehrává v době druhé světové války, v níž nelidsky trpěly a byly usmrceny desítky miliónů lidí, což je obecně historicky známou skutečností (tj. notorietou). Pouhé konstatování, že *pořad přibližuje extrémní svět těžkého zločinu*, zjevně neodpovídalo kontextu pořadu. Nejvyšší správní soud rovněž v odůvodnění podal příkladmý návod, jak formulovat popis skutku ve výroku posuzovaného rozhodnutí, aby žalovaná dostála požadavkům kladeným na výrok jejího rozhodnutí citovaným usnesením rozšířeného senátu. Následně se zabýval i dalšími právními otázkami, které však pro posouzení nyní podané kasační stížnosti nejsou klíčové.

V mezidobí, tj. v době po vydání výše shrnutého zrušujícího rozsudku městského soudu, ale před vydáním citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, vydala žalovaná nové, nyní napadené rozhodnutí. Žalovaná napadeným rozhodnutím uložila žalobkyni (stěžovatelce) podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., pokutu ve výši 200 000 Kč, protože porušila § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. *tím, že dne*

23. 1. 2008 od 9.25 hod. na programu Nova odvysílala pořad Hlava v oblacích, který obsahoval scény násilí a sexu způsobilé ohrozit zejména psychický a mravní vývoj dětí a mladistvých, čímž porušila povinnosti nezařazovat do vysílání v době od 6.00 do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. V odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapitulovala průběh řízení /body I. a), b) a II./ a následně uvedla, že „je i nadále přesvědčena a má za prokázané, že došlo k porušení citovaného ustanovení zákona, a proto rozhodla o uložení pokuty, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí". Za *naturalisticky násilné, sexuálně explicitní a drastické scény* žalovaná posoudila následující scény popsané v bodě IV. písm. a) napadeného rozhodnutí. V první (odvysílané v 9.37.00-9.37.10) *dva muži a jedna žena, všichni oblečení, odpočívají po skončených orgiích, hladí téměř nahou ležící ženu.* V druhé (odvysílané v 9.38.30-9.39.30) *oblečená dvojice se líbá a následně miluje na kulečníkovém stole. V okamžiku spojení jsou oba aktéři zcela přikrytí dekou.* Třetí (odvysílaná v 9.46.50-9.47.59) *zobrazuje ženu stojící před zrcadlem a žádající muže, aby jí pomohl zapnout vzadu šaty. Muž přistupuje, po chvíli objímá ženu zezadu, v návalu vášně klesá na kolena, vyhrnuje ženě sukni, obrací ji čelem k sobě a přibližuje ústa k ženinu klínu. Hlasité sténání obou partnerů. Kamera zabírá jen horní polovinu ženina těla a následně detail obličeje vyjadřujícího extázi.* Čtvrtá (odvysílaná v 9.55.50-9.56.30) *zobrazuje muže a ženu nahé ve vaně (oba mají jen klobouk, ona navíc kravatu). Sedí proti sobě. Žena se zvedá a objímá muže. Jsou zřetelně vidět její ňadra. Líbá muže, ten hladí její tělo. Následně přechází žena z kleku do lehu na mužovo tělo. Náznakem počínajícího milování scéna končí.* V páté (odvysílané v 9.56.56-9.57.30) *leží muž na ženě, vášnivě se líbají, jsou vidět ženina ňadra.* Šestá (odvysílaná mezi 10.22.30–10.24.40 hod.) *zobrazuje ženu na návštěvě u muže se sadomasochistickými sklony, kterého chce potrestat za napadení své přítelkyně. Žena předstírá, že je svolná k netradičním sexuálním hrátkám, což vyjadřuje způsobem oblečení a dominantním zahájením milostné předehry. Poté, co si muž nechá přivázat ruce k posteli, jej sešlehá bičem.* Sedmá (odvysílaná mezi 10.31.05-10.31.31) znázorňuje *muže a dvě ženy ve stádiu opilosti. Jedna žena žárlí na druhou, a tak když před zrak muže dojde mezi nimi k vášnivému lesbickému líbání, dá průchod svému vzteku a kousne ji tak silně do rtů či jazyka, že druhá žena silně krvácí z úst.* V osmé (odvysílané mezi 10.53.40-10.54.18) *vchází muž do bytu ženy a vzápětí se vášnivě milují na podlaze. Muž je oblečený, má dokonce kabát, žena má jen šaty. Muž jí vyhrne sukni. Soulož provázejí hlasité vzdechy.* Tyto scény označila žalovaná jako scény se sexuální tématikou. Jako scény násilné posoudila scénu (odvysílanou mezi 11.18.50-11.19.55), v níž *Němci mučí zajatkyni z francouzského odboje. Snaží se z ní dostat informace tím, že ji topí ve vaně. Když žena odmítne cokoli prozradit, drží ji hlavu pod vodou tak dlouho, dokud nezemře.* A scénu (odvysílanou mezi 11.23.50-11.24.46), v níž *se na konci války loučí žena se svým německým milencem. Ten je v té chvíli usmrcen spojeneckým vojákem, který ho střelí zblízka do hlavy. Krev vystříkne až na ženinu hlavu. Voják vzápětí uchopí ženinu hlavu a násilím ji přiloží na obličej zastřeleného s komentářem: „Poslední polibení?". Žena má zakrvavená ústa, je v šoku.*

Podle žalované zobrazuje film v několika scénách sexuální chování poměrně značně otevřeným způsobem, neboť chování partnerů je při sexuálním aktu pojímáno realisticky, zejména je kladen důraz na věrohodnost projevů vzájemné vášně a chtíče. Žalovaná shledala chování hlavní hrdinky za velmi mravně uvolněné vrcholící prospěchářským sexuálním vztahem s německým okupačním důstojníkem, byť je toto chování ve filmu relativizováno mnoha dalšími souvislostmi, které však nepochybně nemohou být zřejmé dětskému divákovi. Zdůraznila, že sex je zde zobrazen v bezprostřední souvislosti

s násilím, obrazově i dějově jde o propojení, které může mít na dětského diváka frustrující dopad. Přitom rovněž násilí je pojímáno značně popisně, včetně například poměrně dlouhého záběru, v němž tři muži chladnokrevně vraždí zbitou ženu. Žalovaná hodnotila obsah pořadu, který vyznívá jako vítězství dobra a spravedlnosti, v konečném součtu se ukazuje potrestání zla a vítězství práva. Jedná se tak o umělecky hodnotné dílo, což však není srozumitelné dětskému divákovi, který není schopen pochopit obsah pořadu a jeho mravní poselství, neboť vnímá pouze jednotlivé sexuální a násilné scény. Násilné scény jsou přitom podle ní natočeny s popisným naturalismem, který může u citlivějšího jedince vyvolat psychické trauma. Naopak u agresivnějšího jedince může *bezcitné konání antihrdinů působit dojmem glorifikace krutosti*. Podle jejího názoru tak výše popsané scény mohou děti *psychicky traumatizovat* a nebo *přispívat ke snížení prahu jejich citlivosti při vnímání světa zločinu.* Podle jejího závěru je pořad Hlava v oblacích nevhodný pro děti a mladistvé, neboť obsahuje scény násilí a sexu v takovém rázu, že by měl být vysílán minimálně po 22. hodině. Tato skutečnost přitom musí být po shlédnutí zřejmá každému průměrnému divákovi a podle jejího názoru je to poměrně zřejmé i žalobkyni. Dětský divák si totiž nedokáže spojit snímek s obhajobou humanity, ale vnímá pouze naturalisticky zachycené násilí a utrpení. Snímek používá takové filmové a vypravěčské postupy, které s maximální realističností zprostředkovávají emoce, úzkost a utrpení konkrétní lidské bytosti, což u dítěte může vyvolat pocit děsu a strachu.

Žalovaná dospěla k závěru, že pořad naplnil znaky porušení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., neboť obsahoval rozličné typy patologického chování a jednání, ať již se jednalo o násilí fyzického či psychického rázu nebo absenci jakéhokoliv soucitu u agresorů. Jelikož děti nejsou schopni pochopit obsah a poselství pořadu, působí na ně pořad jednoznačně násilně a *zejména u mladších dětí může vyvolat úzkost, a to i vzhledem k nízkému věku agresorů, kteří jsou potenciálnímu dětskému divákovi věkově blízcí*. Zároveň je *předmětný pořad vzhledem k absenci soucitu a lítosti jakékoliv násilně se chovající postavy schopen snížit práh citlivosti při vnímání násilí*.

Dále vyložila neurčité pojmy obsažené v § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. (které jsou totožné s pojmy uvedenými v § 60 odst. 3 písm. d) stejného zákona, za jehož naplnění byla žalobkyni uložena pokuta - pozn. NSS) a uvedla, že žalobkyně již byla v minulosti upozorněna na porušení tohoto ustanovení, a to *upozorněním vydaném na 3. zasedání žalované ze dne 13. 2. 2008, sp. zn. 2007/870/fol/CET, neboť odvysílala pořad o ubitém psovi, ve kterém se vyskytlo několik záběrů na brutálně týrané zvíře a naturalistické záběry na ubité zvíře, dále upozorněním učiněným v řízení vedeném pod sp. zn. 2006/894/jan/FTV za odvysílání pořadu Extra dne 8. 8. 2006 od 19.15 hod, resp. reportáže o malíři malujícím penisem. Dále byla žalobkyně upozorněna sankcionováním za pořad Big Brother odvysílaný dne 2. 11. 2005 od 17.20 na programu Nova a pokutou za odvysílání pořadu Odpolední Televizní noviny dne 30. 1. 2008 od 17.00 na programu Nova.* K povaze vysílaného pořadu uvedla, že program Nova je celoplošným komerčním plnoformátovým televizním programem, přičemž žalobkyní provozovaný program je nejúspěšnějším komerčním programem, což s ohledem na její postavení zvyšuje její odpovědnost. K rozsahu, typu a dosahu vysílání uvedla, že odvysílaný pořad Hlava v oblacích je typově označen jako thriller a tento žánr s odkazem na internetové zdroje (wikipedia) vyložila, přičemž zdůraznila, že pojem pochází z anglického slova thrill, tj. otřást, vzrušit, a proto hlavní náladu, kterou thrillery vyvolávají je vzrušení. Zopakovala, že program Nova má

vysokou sledovanost. Žalovaná považuje za závažné, že vzhledem ke kumulaci všech negativních popsaných jevů působí pořad jednoznačně nemravně a násilně a zejména u mladších dětí může vyvolat úzkost. Zároveň je vzhledem k absenci soucitu a lítosti u jakékoliv násilně se chovající postavy schopen snížit práh citlivosti při vnímání násilí. Žalovaná shledala, že porušení povinnosti považuje za méně závažné, neboť zobrazení násilí nebylo samoúčelné (na rozdíl od městského soudu tak zaujala názor, že obsah pořadu má význam při hodnocení výše sankce), aniž by to však zvrátilo její závěr o spáchání deliktu. Z tohoto důvodu udělila žalobkyni pokutu při dolní hranici. Hodnotila i míru zavinění a finanční prospěch. Při hodnocení dále uvedla, že obecné poselství o bezvýchodnosti zločinu zobrazené na konci filmu v uměleckém kontextu je příznačné pro celé dílo a je srozumitelné pro dospělého, nikoli však pro dětského diváka, který není schopen vyhodnotit poměrně složité souvislosti, a proto hodnotí odděleně jednotlivé scény, které na děti mohou působit šokujícím a traumatizujícím dojmem. Z těchto důvodů uložila žalobkyni za spáchání deliktu podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. pokutu ve výši 200 000 Kč.

Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně **žalobu**, v níž odmítla, že by pořad mohl ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. Proti hodnocení všech scén se ohradila s tím, že neodpovídají charakteristice uvedené v napadeném rozhodnutí, při popisu jednotlivých scén došlo k jejich vytržení z kontextu pořadu a jejich hodnocení nekoresponduje s vyzněním scén v pořadu a nezohledňuje jejich umělecké ztvárnění. Namítla, že v původním rozhodnutí byla jako závadná scéna obsahující sexuální tématiku vyhodnocena pouze jediná scéna. Zejména však žalované vytkla, že důvodem závadnosti popisovaných sexuálních scén je „prospěchářský vztah hlavní hrdinky s německým okupačním důstojníkem“, přestože to naprosto neodpovídá příběhu, ba je s ním v rozporu. Žalobkyně také odmítla, že by popisované scény byly zobrazeny způsobem uvedeným v odůvodnění a mohly by mít na dětského diváka frustrující dopad. K hodnocení násilných scén žalovanou uvedla, že pořad byl umělecky hodnotným filmem odehrávajícím se v době druhé světové války. Ve válečných filmech je často zobrazováno násilí, jedná se tedy o zobrazení skutečnosti. Je proto nutné vzít v úvahu, že pořad ztvárňuje příběhy hrdinů ve válečné době, a neztvárňuje tak svět zločinu. Odmítla, že by scény byly samoúčelné či popisné nad rámec uměleckého vyjádření. Podle žalobkyně bylo hodnocení scén vytrženo z kontextu filmu a nebylo zohledněno ani umělecké hledisko. Zejména však namítla, že charakteristika obou násilných scén naprosto neodpovídá tomu, co bylo odvysíláno. Popřela, že v pořadu byli znázornění „agresoři nízkého věku“. Odmítla, že by předmětné scény mohly působit dojmem „glorifikace krutosti“, neboť k žádné oslavě krutosti ve filmu nedošlo a žalovaná to ani netvrdila. Přitom uvedla „k důkazu: zvukově-obrazový záznam pořadu“, který k žalobě také přiložila.

Dále namítla, že výrok napadeného rozhodnutí nespecifikuje dostatečným způsobem delikt, když je popsán „pořad obsahoval scény násilí a sexu způsobilé ohrozit zejména psychický a mravní vývoj dětí a mladistvých“. Podle jejího názoru žalovaná také překročila meze volného správního uvážení, když při ukládání pokuty nezohlednila všechna zákonná kritéria ve smyslu § 61 odst. 2, 3 zákona č. 231/2001 Sb., neboť při hodnocení kritéria odpovědnosti vůči divácké veřejnosti skutečnost měla vzít v úvahu, že

žalobkyně je komerčním subjektem, nikoli veřejnoprávním. Z těchto důvodů navrhla, aby městský soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení.

Městský soud svým rozsudkem ze dne 6. 1. 2010, č. j. 5 Ca 162/2009 - 35, zamítl žalobu proti napadenému rozhodnutí žalované. Odmítl námitky žalobkyně, že posuzovaný pořad byl umělecky hodnotným dílem s tím, že to připustila v napadeném rozhodnutí i žalovaná a dodal, že tato skutečnost z provozovatele vysílání nesnímá odpovědnost za zdravý vývoj dětí a mladistvých. Na tomto závěru podle něj nic nemění ani skutečnost, že sexuální scény nebyly v pořadu zobrazeny prvoplánově a byly součástí hlubšího uměleckého sdělení. Shodný názor zaujal i ve vztahu k námitkám vztahujícím se k násilným scénám. Naproti tomu přisvědčil výhradám žalobkyně o „prospěchářském vztahu“ mezi hlavní hrdinkou a německým okupační důstojníkem a o „agresorech nízkého věku“. Podle městského soudu formulace prospěchářský vztah vzbuzuje představu, že hrdinka předstírala lásku k důstojníkovi a poskytovala mu své tělo jen proto, aby se jí za to dostalo materiálních statků a osobních výhod; ve filmu je ale hrdinčina motivace jiná a ušlechtilejší (pomáhat v odboji). K „agresorům nízkého věku“ městský soud uvedl, že není zřejmé, zda tu má žalovaná na mysli mládí německých vojáků, kteří však nejsou mladiství, s nimiž by se děti mohli bez dalšího ztotožnit. Podle městského soudu však tato vyjádření, byť nejsou vhodná, nemají vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť uvedené formulace byly použity pro dokreslení atmosféry celého díla, zatímco konkrétní scény, v nichž žalovaná spatřovala porušení zákona a za něž uložila pokutu, jsou popsány na jiném místě odůvodnění.

Nedůvodnou shledal také výtku, že původní rozhodnutí žalované hodnotilo jako závadnou pouze jedinou sexuální scénu naproti současným osmi, protože toto původní rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, neboť z něj nebylo možné dovodit, které scény označila žalovaná za závadné. V nyní posuzovaném napadeném rozhodnutí je zcela zřejmé, že za závadné považuje žalovaná osm popsaných sexuálních scén. Podle městského soudu je výrok napadeného rozhodnutí dostatečně přesný a na jeho srozumitelnosti nemůže ničeho změnit ani slovo „zejména“. Odmítl rovněž námitku, že jako komerční provozovatel vysílání má jiné postavení než veřejnoprávní provozovatel, neboť předmětná skutková podstata deliktu takové rozlišení nečiní. Nevyhověl ani žádosti žalobkyně o moderaci pokuty, neboť pokuta uložena u spodní hranice stanoveného rozmezí může být stěží hodnocena jako zjevně nepřiměřená. Městský soud neshledal v napadeném rozhodnutí žádnou vadu, k níž by musel z úřední povinnosti přihlížet a námitky žalobkyně posoudil jako nedůvodné, a proto žalobu zamítl a žádnému účastníkovi nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) nyní posuzovanou **kasační stížnost** z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Pod oba kasační důvody podřadila své námitky směřující proti závěru městského soudu, že předmětné scény odpovídají charakteristice uvedené v napadeném rozhodnutí žalované. Stěžovatelka opakovaně namítla, že scény nebyl hodnoceny v kontextu pořadu, nebylo zohledněno jejich umělecké ztvárnění a zejména jejich popis a hodnocení nekoresponduje s jejich vyzněním a popis násilných scén naprosto neodpovídá tomu, co bylo odvysíláno. Přitom poukázala na údajně zcela zavádějící popisy scén, z nichž byla dovozována jejich závadnost. Ohradila se proti tomu, že by ve scénách byl zobrazen

„prospěchářský vztah hlavní hrdinky s německým okupačním důstojníkem“, že v pořadu byli znázorněni „agresoři nízkého, dětskému divákovi blízkému věku“, že scény mohly působit „dojmem glorifikace krutosti“ či že pořad znázorňuje „svět zločinu“. Podle ní sexuální scény nepůsobily „jednoznačně nemravně“ ani neměly „frustrující dopad“. Městský soud tedy dospěl k nesprávnému právnímu závěru, že takový popis scén je sice nevhodný, ale nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Protože se nevyjádřil ke všem těmto v žalobě namítaným rozporům, považuje stěžovatelka jeho rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí.

Dále namítla, že ve výroku napadeného rozhodnutí není dostatečným způsobem popsán skutek, za který byla uložena pokuta. Podle jejího názoru nezřetelnost a nejasnost popisu skutku způsobuje jednak užití slova „*zejména*“ a jednak skutečnost, že výrok rozhodnutí je příliš stručný, když dostatečným způsobem nespecifikuje delikt, neboť pouze uvádí, že „*pořad obsahoval scény násilí a sexu*“. Ohradila se také proti způsobu, jakým se městský soud vypořádal s kritériem postavení stěžovatelky na mediálním trhu a její odpovědnosti vůči divácké veřejnosti, neboť je komerčním, nikoli veřejnoprávním subjektem. Z těchto důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2010, č. j. 5 Ca 162/2009 - 35, a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že pořad je závadný, neboť obsahuje scény znázorňující sexuální chování a násilí, a mohou tak ohrozit vývoj dětí a mladistvých, a to bez ohledu na jeho uměleckou či informační hodnotu. Zákon totiž tyto okolnosti nerozlišuje. Připomněla, že hodnotila celkové vyznění pořadu, které sice obsahuje pozitivní morální poselství, ale dětský divák jej není schopen pochopit. Podstatnými jsou však jednotlivé násilné a válečné scény, které měly být odvysílány až po 22. hodině. Námitku stěžovatelky, že pořad neglorifikuje krutost a má na dětského diváka frustrující dopad odmítla s tím, že pořad takovým dojmem může na agresivnějšího jednotlivce působit a snížit jeho práh citlivosti při vnímání světa zločinu a na dětského diváka mít frustrující dopad. Zločinné chování je podle jejího názoru nutné posuzovat stejně jak v době míru tak války. Podle ní je rovněž popis skutku uvedený ve výroku napadeného rozhodnutí dostatečně konkrétní. Jako nedůvodné také odmítla výtky, že překročila meze svého uvážení a posouzení kritérií stanovených v § 61 odst. 2, 3 zákona č. 231/2001 Sb. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud zjistil, že soudní spis obsahoval jak přílohy žalobce obsahující obrazovo-zvukový záznam předmětného pořady tak kopie podstatných částí správního spisu, jehož originál byl v době žalobního řízení přílohou spisu vedeného Městským soudem pod sp. zn. 11 Ca 256/2008, který byl předložen Nejvyššímu správnímu soudu k řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku městského soudu ze dne 30. 10. 2008, č. j. 11 Ca 256/2008 – 35. Z protokolu o jednání založeného na č. l. 33 spisu je přitom zřejmé, že městský soud neprováděl ve věci žádné dokazování.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná**.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve obecně vyložit význam uplatněných kasačních důvodů. Namítaná nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném právním posouzení věci v předcházejícím řízení (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.) může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován.

Kasační důvod upravený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. v sobě zahrnuje vícero dílčích důvodů pro zrušení napadeného rozhodnutí soudu. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně k posledně jmenovanému důvodu, tedy že se jedná nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud opětovně zdůrazňuje, že se danou věcí zabývá již podruhé, a neshledal žádný důvod se odklonit od svých závěrů vyslovených v prvotním rozsudku, v němž se ztotožnil s úvahami městského soudu uvedenými v jeho předchozím rušícím rozsudku a podpořil jeho závěry. Nejvyšší správní soud přitom i nadále setrvává na názoru, který vyslovil městský soud ve svém prvotním rozsudku, že správní orgán je povinen ve výroku svého rozhodnutí popsat skutek tak, aby z popisu jednání stěžovatelky bylo zřejmé, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty příslušného deliktu, a následně tento výrok náležitě odůvodnit. Shodně s městským soudem uvedl, že spočívá-li závadnost pořadu v obsahu některých scén, pak je třeba je náležitě popsat a v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvést, v čem spočívá jejich závadnost. Přitom je nezbytné tyto scény vyložit v celkovém kontextu pořadu s ohledem na to, zda jsou explicitní, zbytečné, vyjádřeny umělecky atd., a to zejména za situace, kdy se děj odehrává v druhé světové válce, v níž nelidsky trpěly a byly usmrceny desítky miliónů lidí. Ztotožnil se také s názorem městského soudu o nepřezkoumatelnosti závěrů, že scény zobrazují *bezcitné konání antihrdinů působících dojmem glorifikace krutosti* či že přibližují *extrémní svět těžkého zločinu*, neboť v tomto směru neobsahují žádné přezkoumatelné úvahy a nadto jsou zjevně v rozporu s kontextem pořadu vyloženým žalovanou. Nejvyšší správní soud tedy potvrdil právní názor městského soudu, kterým byla žalovaná vázána v novém, nyní posuzovaném, rozhodnutí ve věci. Pro posouzení jejího nového rozhodnutí je tak zásadní, zda v něm byly respektovány právní názory městského soudu potvrzené Nejvyšším správním soudem v

jeho prvotním rozsudku. To rovněž potvrzuje judikatura správních soudů v obdobných případech, z níž vyplývá, že právní názor Nejvyššího správního soudu na to, jakým způsobem posoudit určité otázky, byť vyslovený v zamítavém rozsudku, zavazuje jak městský (krajský) soud, tak i příslušný správní orgán a v jistém smyslu tak modifikuje požadavek na striktní závaznost právního názoru městského soudu podle § 78 odst. 5 s. ř. s. V návaznosti na to tedy z povahy věci plyne požadavek, aby i městský soud v řízení o „novém“ napadeném rozhodnutí byl vázán právním názorem vysloveným jak ve svém předchozím zrušujícím rozsudku, tak i právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveném v zamítavém rozsudku, kterým byl prvotní rozsudek městského soudu potvrzen (viz rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 2. 2010, sp. zn. 17 Ca 59/2009, který byl následně potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2010, č. j. 2 As 41/2010 - 77, přístupný na www.nssoud.cz).

Městský soud tedy v dalším (druhém) řízení za nezměněných skutkových zjištění neměl již nově posuzovat právní otázky, které již přezkoumal ve svém prvotním zrušujícím rozsudku a které hodnotil Nejvyšší správní soud, a to navíc odlišným způsobem. Městský soud naopak měl v tomto dalším řízení předně posoudit, zda nové, nyní posuzované, napadené rozhodnutí je vydáno v souladu se závazným právním názorem vysloveným týmž soudem v prvotním zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) s přihlédnutím k vyslovenému názoru Nejvyššího správního soudu v zamítavém rozsudku. Pokud by totiž žalovaná nerespektovala právní názor vyslovený v rozsudku městského a Nejvyššího správního soudu, porušila by tím svou vázanost stanovenou zákonem. Městský soud tedy měl ve výše uvedeném smyslu zkoumat, zda v napadeném rozhodnutí žalované byl popis skutku již zřejmý z výroku a odůvodnění, zda z odůvodnění bylo zřejmé z jakých důvodů popsané scény obsažené v posuzovaném pořadu mohly vyvolat psychické trauma, resp. působit dojmem glorifikace krutosti, zda obsah scén byl hodnocen v kontextu celého pořadu a zda úvahy o tom, proč jsou konkrétní scény závadné byly dostatečně odůvodněny, a to vše s přihlédnutím k právním názorům vysloveným v následném rozsudku Nejvyššího správního soudu. Z napadeného rozsudku však vyplývá, že městský soud takto nepostupoval, neboť namísto, aby posoudil, zda žalovaná vydala napadené rozhodnutí v intencích závazného právního názoru vyplývajícího z jeho prvotního rozsudku a z rozsudku Nejvyššího správního soudu, nově hodnotil veškeré již jednou posouzené skutečnosti, aniž by však zároveň vyslovil jednoznačný závěr, zda napadené rozhodnutí je či není v souladu s jeho vysloveným závazným právním názorem.

Nelze ani pominout skutečnost, že zatímco žalovaná vázaná právním názorem městského soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku hodnotila celkový kontext pořadu, a to jak v otázce naplnění skutkové podstaty deliktu, stran níž dospěla k závěru, že i navzdory jeho pozitivnímu kontextu je naplněna jeho skutková podstata, tak i v otázce pokuty, v níž naopak kontext pořadu považovala za jednu z polehčujících okolností, pro kterou uložila stěžovatelce pokutu při dolní hranici, městský soud však kontext pořadu nepovažoval za podstatný, což dokládá jeho argument, že zkreslené závěry žalované o „prospěchářském vztahu“ hlavní hrdinky a „agresorech nízkého věku“ jsou pro posouzení dané věci nerozhodné. Bez náležitého odůvodnění tím popřel svůj předchozí názor, s nímž se ztotožnil i Nejvyšší správní soud, že kontext odvysílaného pořadu má vliv na posouzení jeho závadnosti. Nejvyšší správní soud proto shledal důvodnou i kasační námitku stěžovatelky, že městský soud nehodnotil předmětné scény v kontextu celkového

významového rámce odvysílaného pořadu, což činí jeho odůvodnění ve vztahu k předmětným námitkám stěžovatelky do značné míry nepřezkoumatelným.

Stěžejní kasační námitkou v nyní posuzované věci byla výhrada stěžovatelky, že se městský soud ztotožnil s hodnocením scén označených žalovanou za závadné. Stěžovatelka se jak v žalobě, tak v kasační stížnosti ohradila proti hodnocení jejich obsahu, když výslovně uvedla, že jejich popis a hodnocení nekoresponduje s jejich vyzněním, popisy scén jsou zavádějící, přičemž popis násilných scén naprosto neodpovídá tomu, co bylo odvysíláno. Jako příklad uvedla, že scény mají údajně zobrazovat *„prospěchářský vztah“* hlavní hrdinky, *„agresory nízkého věku blízkému dětskému divákovi“*, *„svět těžkého zločinu“* či že scény *„mohou působit dojmem glorifikace krutosti“*. Jak v žalobě tak v kasační stížnosti uvedla :*„k důkazu: zvukově-obrazový záznam pořadu“*. Nejvyšší správní soud tuto formulaci posoudil jako návrh na provedení důkazu, a to i s ohledem na výše uvedené námitky, že popis scén naprosto neodpovídá tomu, co bylo odvysíláno. Na tomto závěru podle Nejvyššího správního soudu nemění nic ani to, že stěžovatelka při jednání pouze odkázala na písemné znění žaloby, ale výslovně nenavrhla provedení důkazu.

Nejvyšší správní soud přitom nijak nezpochybňuje, že městský soud nemá povinnost provést jakýkoliv důkaz, který mu účastníci navrhnou, zejména za situace, pokud by žalobce např. navrhoval promítnout záznam jiného pořadu, který by s danou věcí neměl žádnou souvislost, či jiný důkaz obdobné povahy, případně by nebyl schopný ani k výzvě soudu uvést, co konkrétně má jím navrhovaný důkaz ve vztahu k danému případu dokázat. Soud je však povinen řádně zdůvodnit, proč nepovažuje za nutné důkaz provést. V nyní posuzovaném případě žalobkyně již v žalobě poměrně zřetelně naznačila (jak je výše vyloženo), k prokázání jakých skutečností má shlédnutí zvukově-obrazového záznamu sloužit. Pokud by měl městský soud přesto o její relevanci pochyby, pak měl žalobkyni vyzvat k rozptýlení těchto pochybností.

Městský soud však žádné dokazování neprováděl a ani neuvedl, z jakých důvodů tak neučinil. Přitom však sám hodnotil obsah a vyznění pořadu, když podle jeho závěru žalovaná nesprávně hodnotila „prospěchářský vztah“ hlavní hrdinky, který je údajně jiný než shledala žalovaná, a ani se podle jeho názoru v pořadu neobjevovali „agresoři nízkého, dětskému divákovi blízkému, věku“, s nimiž by se děti a mládež mohli bez dalšího ztotožnit. Tímto postupem byla porušena procesní práva stěžovatelky. Požadavek, aby výkladem procesních pravidel týkajících se dokazování před soudy nedošlo k újmě účastníkům řízení plyne rovněž z rozhodovací praxe Ústavního soudu, který již opakovaně judikoval, že neprovedením důkazu při jednání soudu může dojít k porušení práva na spravedlivý proces garantovaného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz např. nález ze dne 4. 11. 2008, sp. zn. IV. ÚS 1526/08, rozhodnutí je přístupné na http://nalus.usoud.cz). Protože městský soud navržený důkaz bez řádného odůvodnění neprovedl, a přitom z jeho obsahu vyvozoval závěry, porušil § 77 odst. 2 s. ř. s., čímž svůj rozsudek zatížil vadou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 61/2008 - 101, rozsudek téhož soudu ze dne 28. 2. 2007, č. j. 1 Afs 51/2006 - 86, či rozsudek ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud nadto uvádí, že právě v dané věci bylo vhodné provedení důkazu při jednání promítnutím záznamu předmětného pořadu, neboť by soud mohl náležitě přesvědčivě posoudit, zda pořad skutečně obsahoval popsané scény, jejichž obsah i hodnocení byly mezi účastníky evidentně sporné. Soud by mohl snáze hodnotit, zda pořad zobrazuje „agresory nízkého věku“ či „prospěchářský vztah“ hlavní hrdinky a německého důstojníka a jaký je celkový kontext pořadu. Tyto sporné skutkové okolnosti je správní soud oprávněn a povinen hodnotit, neboť tím zkoumá, zda správní orgán zjistil skutkový stav dostatečně a úplně a zda na základě takto zjištěného skutkového stavu rozhodl v souladu se zákonem. Tento postup je totiž součástí dokazování skutkového stavu, nikoli nahrazování úsudku správního orgánu (viz blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 7 As 78/2005 – 62).

Nejvyšší správní soud se naproti tomu ztotožnil jak se závěry městského soudu týkající se námitky stěžovatelky, že ve výroku napadeného rozhodnutí použitý termín „zejména“ způsobuje nedostatečný popis skutku, tak s jeho názorem na výklad kritéria „postavení provozovatele vysílání“.

Vzhledem k formulaci kasačních námitek se Nejvyšší správní soud nevyjadřoval k tomu, zda kritérium pro ukládání pokuty rozsah, dosah a typ vysílání pořadu Hlava v oblacích je dostatečně odůvodněn přepisem obsahu internetové stránky vztahující se k filmovému žánru „thriller“. Rovněž tak nijak neposuzoval dostatečnost podmínky předchozího upozornění odkazy na řízení vedené pod spisovými značkami vztahujícími se zřetelně k jiným provozovatelům televizního vysílání. Nezabýval se ani dalšími otázkami, které lze přezkoumat pouze na základě námitek stěžovatelky, které však nebyly v kasační stížnosti vzneseny.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zrušil podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. je městský soud v dalším řízení vázán názorem vysloveným v tomto rozsudku. V novém rozhodnutí rozhodne městský soud také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 věty první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. září 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu